

Рэнтабельная «бытоўка»

У Чэрыкаве не спяшаюцца адмаўляцца ад гэтага папулярнага на вёсцы спосабу паслуг

НЕХТА называе іх апошнімі з магікан. У райцэнтрах паступова закрываюцца дамы бытавых паслуг, маўляў, няма пошты. А вось Чэрыкаў упарта даказвае адваротнае. «Бытоўка» тут працуе, і нават з прыбыткам. Акрамя Дома быту ў райцэнтры існуе яшчэ восем комплексна-прыёмных пунктаў на перыферыі.

Чэрыкаўскі феномен

Бізнесу «бытоўка» не вельмі цікавая. Ну што можна зарабіць на рамонце адзення або мыцці бялізны? Між тым бытавыя паслугі ў сельскага жыхара запатрабаваныя. І нехта павінен пра яго клапаціцца.

Летась комплексныя пункты чэрыкаўскага камбіната рэалізавалі сельскаму насельніцтву паслуг, тавараў і прадукцыі на 320,4 тысячы рублёў — на 4,7 % болей, чым пазалетась. А ў цэлым па раёне — на 741 тысячы рублёў. Сярод аналагічных прадпрыемстваў па Магілёўскай вобласці лічба вышэйшая толькі ў Асіповічы. Але ж па колькасці насельніцтва Асіповіцкі раён большы за Чэрыкаўскі амаль у 3,5 раза. З іншымі раёнамі, дзе яшчэ «жывая» «бытоўка», нават некарэктна параўноўваць — разрыў вельмі адчувальны. У чым жа сакрэт папулярнасці?

— Трэба не ленавацца працаваць, — кажа дырэктар чэрыкаўскага прадпрыемства «Бытпаслугі» Святлана КУЛІКАВА. — Язёры, Сакалоўка, Лабанаўка, Верамейкі, Рэчыца, Майскі, Лобча — гэта тыя аграгарадкі і вёскі, дзе сёння функцыянуюць нашы комплексныя прыёмныя пункты (КПП). Плюс у Гронаве чалавек збірае заказы і перадае чэрыкаўскаму камбінату паслуг. Даход невялікі, але для прадпрыемства і гэта важна. Там пастрыжом, тут памыем, падушкі пачысцім, боты адрамантуем, пасцельную бялізну пашыем — па капейцы збіраецца круглая сума.

Спектр паслуг — ад рамонт абуток і адзення да вырабу аконных рам, дзвярэй і агароджы. Калі трэба, і агарод узаруць, і халадзільнік напратат дадуць.

— Усе віды паслуг сацыяльнага стандарту мы аказваем, матаемся туды-сюды: нам заказалі — мы прывезлі. Рэчыца за год сабрала 91 тысячы рублёў, Верамейкі — 67 тысяч, Язёры — 62 тысячы — тры КПП, а даход, калі скласці лічбы, такі ж, як у некаторых раёнах. Працуем і не скардзімся, што ўсё гэта трэба яшчэ ўтрымліваць — ацяпляць, снег прыбіраць, трубы чысціць. І на паліва грошы знайсці. Ад Чэрыкава да таго ж аграгарадка Майскі 30 кіламетраў. Але ж нічога, спраўляемся.

Каманда аднадумцаў

— На такіх кіраўніках усё трымаецца, — ацэньвае работу Святланы Кулікавай намеснік старшыні Чэрыкаўскага райвыканкама Алена СЛЯПЦОВА.

Сапраўды, болей адданага сваёй прафесіі чалавека цяжка ўявіць. У «бытоўцы» яна 53 (!) гады. І вакол сябе сабрала менавіта такіх апантаных людзей, як сама. Яны працуюць нягледзячы на не самыя высокія заробкі і напружаны графік работы.

Стаж работы ў «бытоўцы» майстра Ніны ПАТАПЕНКІ крыху меншы — 42 гады. Першыя 26 гадоў працавала фатографам. Яна і зараз, калі трэба, бярэ ў рукі фотаапарат, але цяпер асноўныя яе абавязкі — гэта апрацоўка заявак ад насельніцтва. «Без нашай Ніны Якаўлеўны мы столькі б не

зарабілі. Яна ж у нас круціцца як вавёрка ў коле. Бывае, заказ зроблены, а разлічыцца з намі не спяшаюцца. Яна ж умее дамовіцца. Талент», — не шкадуе добрых слоў у адрас калегі дырэктар.

Ніна Якаўлеўна сціпла называе свае дасягненні любою да работы.

— Складаю графік выезду на комплексныя прыёмныя пункты з такім улікам, каб адначасова можна было зрабіць яшчэ некалькі спраў. Двойчы ў месяц дастаўляем цырульніка ў суседнюю вёску, па дарозе забіраем у кліента пральную машынку або абутак у рамонт. Без такой своеасаблівай лагістыкі ў нашай справе сёння не абыйсця.

З настальгіяй прыгадвае былыя часы.

— Гэта цяпер фотаапарат у кожным мабільніку ёсць. А раней у выхадныя нават стаялі чэргі сфатаграфавання. Аб'ёмы ўпалі вельмі сур'ёзна. Паменшалі аб'ёмы хімчысткі па кааперацыі: меней здаюць дываноў, верхняга адзення. Зараз акцэнт робіцца на пашыў пакрываў, падушак, абрусаў — гэта вельмі папулярна. Таксама запатрабаваны рамонт складанай бытавой тэхнікі. У нас ёсць дагавор на абслугоўванне з вытворцам халадзільнікаў «Атлант», яны нам запчасткі пастаўляюць. Нават з Крычыва халадзільнік рамантавалі. Людзі тэхніку купілі, а яна праз два

А яшчэ рамантуем абутак і адзенне — па 10—15 заказаў у месяц прымаем. Працоўны дзень у нас з 9.00 да 17.00 гадзін, але што датычыцца рытуалкі, нават ноччу выязджаем.

Комплексны прыёмны пункт у Верамейках неаднаразова станавіўся найлепшым у раёне і нават у маштабах рэспублікі. Наталля працуе разам з цырульнікам Галінай Разікавай, якая абслугоўвае тутэйшае насельніцтва ўжо 35 гадоў. Двойчы на месяц выязджае ў суседнюю Лабанаўку. Жаночая стрыжка зараз каштуе 8-9 рублёў, мужчынская — максімум 6,60.

— Робім і больш дарагія заказы, завіўкі напрыклад, але такога попыту, як раней, на іх няма, — кажа яна. — Дадому выязджаем — да інвалідаў, ветэранаў. Кліентаў стала менш, але план выконваю. Летась зарабіла 9 тысяч рублёў. Пазалетась было меней — 8,1 тысячы.

З хадавых паслуг у Верамейках — мыццё бялізны. На вёсцы ў асноўным пажылыя людзі, у якіх і рукі баляць, і пральныя машынкі не заўсёды ёсць. Расцэнкі прывабныя — 1,74 рубля за кілаграм. Яшчэ і забяруць, і прывязуць назад. А заадно камбікармы возяць па дамах — пажылыя часта заказваюць. Рамонт тэхнікі па цяперашніх часах каштуе нямала. Напрыклад, рухавік замяніць у халадзільніку каштуе 160 рублёў, фрыён (ахалодж-

Фота носьці ілюстрацыйны характар.

Мы па ўсёй краіне качуем

Можна называць «бытоўку» атавізмам, казаць, што яна аджыла сваё, але работніц чэрыкаўскага прадпрыемства «Бытпаслугі» чакаюць нават далёка за межамі іх роднага раёна.

— Ездзім на рынкі ў Магілёў, Чавусы, Мсціслаў. Па дарозе заязджаем у розныя вёсачкі, завозім прадукты, камбікармы, пшаніцу, — расказвае прыёмшчыца КПП ад чэрыкаўскіх «Бытпаслуг» у Верамейках Наталля БАРАНОВА. — Нядаўна заказалі ў Мсціслаўскі раён на матрацікі, пасцельныя камплекты. Там наша бялізна ідзе вельмі добра, і расіяне прыязджаюць — ім якасць падабаецца. Палутарка каштуе 41 рубель, напрыклад. Нічога не залежваецца. Наш швейны цэх вырабляе пасцельную бялізну, халаты, сарочки, майкі, ручнікі, падушкі і шмат чаго іншага.

вальная вадкасць) — 60—70 рублёў. Але людзі звяртаюцца. Усе ж танней, чым новую тэхніку купляць.

— План перавыконваем, — запэўнівае Наталля. — За снежань 6300 рублёў зарабілі, за студзень 6400. А план дзесьці 6000 рублёў. Летаем попыт на нашы паслугі вышэйшы, зімой крыху памяншаецца. Але такога, каб без працы сядзелі, няма.

Асноўная праблема, лічыць Наталля, малая зарплата ў насельніцтва. Таму і кліентаў недастаткова. Затое канкурэнтаў няма. Прыватнік на дробязі не разменьваецца. А значыць, без работы, спадзяюцца «бытавікі», яны не застануцца.

— Калі працуем у суседніх раёнах, людзі скардзяцца, што ў іх «бытоўку» закрылі, — заўважае Наталля. — Кажуць, вы малайцы, што яшчэ трымаецеся. Мы, дарэчы, пералік паслуг пашыраем. Для нас вельмі важна дайсці да кожнага.

Дарэчы, «Газелі» чэрыкаўскай «бытоўкі» даязджаюць нават да Гомельскай вобласці. Па сутнасці, заказы тут гатовы прымаць з любога месца краіны. Так што звяртайцеся. Але майце на ўвазе: за дастаўку прыйдзецца даплаціць.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

АДДАЦЬ ЧАМАДАН... У ЧЫСТКУ

Салігорскія бытавікі і не такія заказы выконваюць

ГОНАР салігорскіх бытавікоў ды і наогул усіх гараджан — цэнтр прыгажосці і здароўя «Новы вобраз». У цырульні працуюць дзіцячая, мужчынская, жаночая залы, ёсць сальярый, трэнажорная зала, абсталяваная ўсім неабходным інвентаром для таго, каб удасканальваць і загартоўваць цела. Майстры асвоілі модны і папулярны сярод прыгожай паловы чалавецтва перманентны макіяж. У Доме быту адкрыты таксама магазін рытуальных паслуг.

Работнікі камбіната, можна сказаць, суправаджаюць чалавека ад яго нараджэння, вяселля і да апошняга дня жыцця.

Тут ёсць жалобная зала, якая працуе без выхадных. Людзі арандуюць памяшканне пагадзінна, на суткі.

Усе атрыбуты для таго, каб дастойна праводзіць чалавека ў апошні шлях, можна набыць у магазіне рытуальных паслуг. А яшчэ салігорскія бытавікі прапануюць хімічную чыстку, рамонт, пашыў адзення і бялізны.

Як расказала майстар участка хімічнай чысткі адзення Наталля Бачышча, тут маюць усё неабходнае абсталяванне для апрацоўкі розных відаў вырабаў, для аквачысткі, сухой хімічнай чысткі. Любую просьбу спажаўца задаволяць. Здраецца, што прыносяць нават такія рэчы, як чамаданы. У дзень з пральні адпраўляюць па дзве-тры тоны чыстай бялізны, прычым абслугоўваюць не толькі прадпрыемствы і арганізацыі Салігорскага раёна, але і Мінскай вобласці і нават краіны.

— Прадпрыемства пастаянна ўкладвае сродкі ў асноўны капітал, — уступае ў размову дырэктар КУП «Салігорскі дом быту» Марыя ЖЫЛІЧ. — У 2017 годзе купілі сушыльную машыну на 50 кілаграмаў загрузкі, у 2018-м — новы аўтамабіль ГАЗ. За апошнія тры гады выручка ад рэалізацыі прадукцыі, работ і паслуг вырасла на 25 %, бытавыя паслугі — на 42 %.

Вяскоўцы таксама не застаюцца па-за ўвагай бытавікоў. Сельскіх жыхароў абслугоўваюць 17 комплексных прыёмных пунктаў. Яны былі створаны з нуля, з вялікімі затратамі, за кошт уласных сродкаў прадпрыемства на будаўніцтва і рамонт. У структуры выручкі сельскіх КПП — 34 % — гэта паслугі па шыцці і рамонце адзення і бялізны, 25 % — рытуальныя паслугі, 15 % — паслугі цырульні. Штомесця падраздзяленні прадпрыемства выконваюць 250—300 заказаў, што паступаюць з сельскіх прыёмных пунктаў, у тым ліку — 95 % уласнымі сіламі. На тыя паслугі, якія не могуць выканаць самі, заключаныя шэсць дагавораў кааперацыі са спецыялізаванымі арганізацыямі і індывідуальнымі прадпрыемствамі. Штотыдзень кожны прыёмны пункт аб'язджае аўта транспарт прадпрыемства па складзеных маршрутах, дастаўляе прынятыя заказы, спецыялістаў з горада для аказання заяўленых паслуг на месцы, развозіць тавар для продажу. У КУП ёсць дыспетчарскі пункт, куды трапляюць заяўкі ад вяскоўцаў. Попытам у сельскіх жыхароў карыстаюцца коўдры, камплекты пасцельнай бялізны, трыкатаж, спецадзенне і хатнія халаты.

Толькі на сяле тэмп росту бытавых паслуг летась склаў 123 %. Даведка бытавых паслуг 167 інфармуе спажаўцоў аб магчымасці атрымання паслуг на тэрыторыі раёна, прымае заяўкі на выязное абслугоўванне і дастаўку заказаў. Па заяўцы вяскоўцаў майстры абслугоўваюць і дома. Напрыклад, памыюць дываны, адрамантуюць тэлеапаратуру, пастрыгуць пажылых людзей.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

